
Hjerte- og kar- systemets fysiologi

BOKOMTALER

Denne boken tilhører serien Fundamentals of anesthesia and acute medicine der tre bøker blir utgitt årlig. Siktemålet er å holde ferdige spesialister og leger under spesialisering oppdatert innen dette store og ekspansive medisinske fagfelt. For denne boken som omtaler hjerte- og karsystemets fysiologi, er målgruppen mer enn anestesiloger, men den vil også inkludere kardiologer og delvis generelle indremedisinere. Dessuten vil fysiologer kunne ha stor glede av boken for å kunne sette faget inn i en oppdatert klinisk sammenheng.

Boken er inndelt i ti kapitler. Det er en grei bruk av figurer og tabeller og enkelte få bilder fra moderne diagnostisk utstyr og monitoreringsutstyr. Det er rikelig med referanser til grunnleggende vitenskapelige arbeider.

Innledningsvis omtales hjertets cellulære fysiologi og metabolisme med en forenklet innføring i nyere molekylærbiologiske aspekter. Derneft kommer et lengre kapittel kalt Ventricular performance med omtale av diastolisk så vel som systolisk funksjon. Også et lengre kapittel om hjertets elektrofysiologi er inkludert. Der gis en god introduksjon til forståelse av prinsippene ved elektrofysiologisk undersøkelse og radiofrekvenskateterablasjon av arytmier. Karseng i hjertet, lungene og hjernen omtales i separate kapitler mens nyrene, gastrointestinalkanalen, hud og muskelsirkulasjonen omtales i et felles kapittel. Den dynamiske regulering av hjerte- og karsystemet omtales, og mikrosirkulasjonen er også viet et separat kapittel. Boken avsluttes med et kapittel om effektene av anestesi på hjerte- og karsystemet.

Språket er lettfattelig og diskuterende med grei belysning av kontroversielle felter. Eksempelvis gjelder dette regulering av koronar gjennomblødning i frisk så vel som syk karseng med betoning av endotelets rolle. Effektene av anestetika via endret autonom tonus kontra direkte effekter på hjertet eller karsengen belyses grundig. Denne diskuterende fremstillingen som gir et godt grunnlag for å kunne skreddersy behandling for den enkelte pasient, synes jeg er bokens hovedstyrke. Samtidig gjør dette at boken ikke egner seg som oppslagsbok hvis man bare har kort tid til rådighet. Imidlertid burde denne boken være tilgjengelig på utdanningsinstitusjoner for anestesiloger og kardiologer, kanskje spesielt som oppdateringskilde for allerede ferdige spesialister.

Knut StåleErga
Hjerteavdelingen
Haukeland Sykehus

Publisert: 30. september 2000. Tidsskr Nor Legeforen.
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.